

ข้อมูลหลักสูตรเพิ่มเติม

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาสังคม หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในปัจจุบัน โดยเฉพาะในยุคที่ประชากรหลากหลายเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมต่างอยู่ร่วมกันภายใต้โครงสร้างเดียวกัน ส่งผลให้เกิดความท้าทายด้านการพัฒนาสังคมอย่างมาก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาสังคมได้รับการออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อความท้าทายดังกล่าว โดยเฉพาะในมิติของการพัฒนากำลังคนที่มีความเข้าใจใน “บริบทสังคมพหุวัฒนธรรม” และสามารถปฏิบัติงานเพื่อสร้างความเสมอภาค ความยั่งยืน และสันติสุขในสังคมซึ่งเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาสังคม เป็นหลักสูตรที่ตอบโจทย์การพัฒนากำลังคนระดับสูง โดยมุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ การบูรณาการศาสตร์เพื่อพัฒนาสังคมในบริบทพหุวัฒนธรรม และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ หลักสูตรสอดคล้องกับ (1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และความต้องการของประเทศในการพัฒนาผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีจริยธรรม และมีความสามารถในการขับเคลื่อนสังคมให้เกิดความเสมอภาคและยั่งยืน ดังนี้

1. การตอบโจทย์ความต้องการของสังคมในมิติต่าง ๆ

หลักสูตรฯ ตอบโจทย์ความต้องการของสังคมในหลากหลายมิติ โดยแต่ละมิติสะท้อนถึงการเตรียมกำลังคนเพื่อขับเคลื่อนสังคมไทยไปสู่ความยั่งยืนอย่างแท้จริง ทั้งรายวิชาในหลักสูตร การวิจัยและการบริการวิชาการของคณาจารย์ในหลักสูตร ดังนี้

1.1 มิติพหุวัฒนธรรม (Multicultural Dimension) หลักสูตรมีแนวทางที่เข้าใจและเคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งตอบโจทย์สังคมไทยที่ประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ ชนพื้นเมือง ศาสนา และวิถีชีวิตที่หลากหลาย โดยผู้เรียนจะมีความสามารถในการทำงานกับชุมชนอย่างรอบด้าน เข้าใจพลวัตของความขัดแย้ง และสามารถออกแบบการพัฒนาได้ตรงตามบริบท ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด “การพัฒนาที่มีความละเอียดอ่อนทางวัฒนธรรม” (Culturally Sensitive Development)

1.2 มิติสังคมและชุมชน (Social & Community Development) ผู้สำเร็จการศึกษาจะสามารถเป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินงานพัฒนาสังคมในระดับท้องถิ่น → ระดับประเทศ สามารถช่วยแก้ปัญหาสังคม เช่น ลดความเหลื่อมล้ำ ความยากจน การเข้าถึงบริการของรัฐ ความเปราะบางของกลุ่มเป้าหมาย โดยหลักสูตรมุ่งเน้นสร้างนักบริหารการพัฒนาสังคมที่เน้น “การลงพื้นที่จริง” เข้าใจภูมิสังคม และสามารถใช้อ้างอิงข้อมูลเพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ

1.3 มิติเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์และข้อมูล (AI Technology & Digital & Data Literacy) สังคมไทยและโลกกำลังก้าวสู่ยุคดิจิทัลเต็มรูปแบบ การพัฒนาสังคมยุคใหม่ต้องอาศัยทักษะการจัดการข้อมูล วิจัย และการสื่อสารผ่านเทคโนโลยี โดยหลักสูตรเน้นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ เช่น ฐานข้อมูลชุมชน ระบบสารสนเทศ

ภูมิศาสตร์ (GIS) ระบบติดตามประเมินผล ช่วยให้ผู้เรียนเป็น “นักพัฒนาสังคมเชิงข้อมูล” ที่สามารถวิเคราะห์สถานการณ์อย่างแม่นยำและวางแผนพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 มิติจริยธรรมและธรรมาภิบาล (Ethics & Governance) สังคมไทยในหลายพื้นที่เผชิญกับปัญหาการบริหารงานที่ขาดจริยธรรม ความไม่โปร่งใส และความเหลื่อมล้ำเชิงโครงสร้าง โดยหลักสูตรมุ่งเน้นการปลูกฝังจริยธรรมการวิจัย และ มาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อสังคม → ทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ช่วยส่งเสริมการพัฒนา “ภาวะผู้นำที่มีคุณธรรม” และ “นักบริหารที่ยึดหลักธรรมาภิบาล” ในระดับพื้นที่ที่เข้าใจความซับซ้อนของพื้นที่และสังคม และเข้าใจพลวัตของสังคม

1.5 มิติสังคมเปลี่ยนผ่าน (Transitional & Future-Oriented Society) สังคมไทยกำลังเผชิญกับความเปลี่ยนแปลง เช่น สังคมสูงวัย การโยกย้ายแรงงาน ความท้าทายสิ่งแวดล้อม และความผันผวนทางเศรษฐกิจ โดยหลักสูตรได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เตรียมพร้อมและเข้าใจ “การรับมือและออกแบบการเปลี่ยนแปลงทางสังคม” ได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นกำลังคนที่สามารถเชื่อมโยงนโยบายสาธารณะกับความต้องการของประชาชนได้อย่างสมดุลและรอบด้าน

1.6 มิติความต้องการของสังคมในยุคดิจิทัลและการเปลี่ยนผ่าน หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการพัฒนาสังคม เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมในยุคดิจิทัลและการเปลี่ยนผ่าน เมื่อพิจารณาจากผลลัพธ์การเรียนรู้ (PLOs) ที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลและศึกษาความต้องการ (Needs) ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) จะพบว่า หลักสูตรมีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ในด้านการฝึกทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ ทำให้ดุษฎีบัณฑิตสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและวางแผนการพัฒนาสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังส่งเสริมให้มีความสามารถในการสื่อสารทางวิชาการและการบริหารจัดการเชิงนโยบาย ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาเชิงระบบ

2. ด้านการผลิต (Teaching & Learning)

หลักสูตรฯ ตอบโจทย์การพัฒนากำลังคนและประเทศชาติในด้านการพัฒนากำลังคนระดับสูง โดยมุ่งเน้นผลิตนักวิชาการ นักวิจัยที่เข้าใจพลวัตของสังคมในพื้นที่พหุวัฒนธรรม และผู้นำการเปลี่ยนแปลงในภาคสังคมที่มีจริยธรรม เข้าใจความซับซ้อนของพื้นที่และสังคม ซึ่งเป็นกำลังคนสำคัญที่มีคุณสมบัติเชิงลึกด้าน “การวิเคราะห์ปัญหาเชิงโครงสร้าง” และ “การจัดการเชิงระบบ” นอกจากนี้ยังคงให้ความสำคัญและเน้นพื้นที่บริบทพหุวัฒนธรรม ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถทำงานกับชุมชนที่หลากหลาย เข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม และพัฒนาสังคมอย่างรอบด้านในทุกมิติ

ทั้งนี้ เมื่อกล่าวถึงความโดดเด่นและตอบสนองความต้องการของสังคม จะพบว่าหลักสูตรให้ความสำคัญกับ “สังคมพหุวัฒนธรรม” โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในบริบทของสังคมพหุวัฒนธรรม ซึ่งมีสำคัญมากในบริบทของประเทศไทยและอาเซียน โดยแสดงออกอย่างชัดเจนผ่าน (1) การใช้ “ภูมิสังคม” (Socio-cultural grounding) เป็นฐานในการพัฒนาองค์ความรู้ (2) การฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะในการวิเคราะห์ความแตกต่างและความหลากหลายของชุมชน และออกแบบนโยบายหรือแผนพัฒนาที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ (3) การฝึกทักษะ “การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม” และ “การจัดการความขัดแย้ง” ซึ่งเป็นหัวใจของการบริหารงานในพื้นที่ที่มีความหลากหลาย

2.1 การตอบสนองต่อการพัฒนากำลังคน

หลักสูตรฯ ตอบโจทย์การพัฒนากำลังคนระดับสูงที่สามารถเป็น “ผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงสังคม” โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับชุมชน ท้องถิ่น และนโยบายรัฐ โดยผ่านการพัฒนาทักษะวิจัยเชิงลึก (Deep research) และการวิเคราะห์ระบบสังคมอย่างเป็นองค์รวม การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการวางแผน การประเมินผล และการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ และการเสริมสร้างภาวะผู้นำที่มีจริยธรรมและรับผิดชอบต่อส่วนรวม

2.2 การบริหารหลักสูตร

- **สอดคล้องยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579):** หลักสูตรออกแบบเพื่อพัฒนากำลังคนระดับสูงตอบโจทย์เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (สร้างคนไทยสมรรถนะสูง) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (ลดความเหลื่อมล้ำในจังหวัดชายแดนใต้) ด้านการปรับสมดุลการบริหารภาครัฐ (ผลิตนักบริหารการพัฒนาสังคมที่มีธรรมาภิบาล)

- **กลไกบริหาร:** มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่บูรณาการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านเครือข่ายจาก ภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชน และภาควิชาการ พร้อมแผนงบประมาณ 5 ปี เพื่อสนับสนุนทรัพยากรการเรียนรู้

2.3 การจัดการเรียนการสอน

- **Active Learning & Work-Integrated Learning (WIL):** เน้นการเรียนรู้ผ่านปัญหา (PBL) และโครงการ (Project-based) ไม่น้อยกว่า 80% ของรายวิชา เช่น รายวิชา 428-713: ภาวะผู้นำและการจัดการการเปลี่ยนแปลง ฝึกทักษะการแก้ปัญหาจริงในชุมชนพหุวัฒนธรรม รายวิชา 428-712: ทักษะและเทคโนโลยีดิจิทัลกับการพัฒนา ประยุกต์ใช้ AI และดิจิทัลเพื่อบริหารการพัฒนาสังคม

- **การบูรณาการ SDGs:** เนื้อหาหลักสูตรเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยตรง ได้แก่ (1) SDG 4 (การศึกษาเท่าเทียม): รับนักศึกษาทุกกลุ่ม (รวมผู้พิการ) มีทุนสนับสนุน (2) SDG 5 (ความเท่าเทียมทางเพศ): สอดแทรกแนวคิดสิทธิมนุษยชนในหลักสูตร (3) SDG 11 (เมืองยั่งยืน): เรียนการบริหารนโยบายสาธารณะรับมือการเปลี่ยนแปลง (4) SDG 16 (สันติภาพ ความยุติธรรม และสถาบันที่เข้มแข็ง): โดยผ่านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความคิด สร้างโลกทัศน์ที่เปิดกว้าง เพื่อส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.4 การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- **ระบบ Non-degree & Lifelong Learning:** ออกแบบโมดูลการเรียนรู้สำหรับ ชุมชนและผู้นำท้องถิ่น ในจังหวัดชายแดนใต้ และ บุคลากรภาครัฐ/เอกชน ผ่านโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ (ภายหลังจากหลักสูตรได้เปิดสอน)

- **ตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ชาติด้านการศึกษา:** ขยายโอกาสการศึกษาในพื้นที่ชายแดนใต้ (สอดคล้องแผนพัฒนาจังหวัดชายแดนใต้ พ.ศ. 2566–2570)

3. ด้านการวิจัย (Research)

3.1 การวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคม

- **เน้น R&D ในบริบทพหุวัฒนธรรม:** งานวิจัยมุ่งแก้ปัญหาเฉพาะพื้นที่ชายแดนใต้ เช่น การพัฒนานวัตกรรมสังคม (Social Innovation) สำหรับองค์กรท้องถิ่น รวมถึง การยกระดับคุณภาพชีวิตผ่านโมเดลเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม

- **เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ:** ตอบโจทย์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) ด้านการลดความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่

3.2 การวิจัยเพื่อการแข่งขันระดับนานาชาติ

- **มาตรฐานผลงานวิชาการ:** กำหนดให้นักศึกษาศึกษาตีพิมพ์ผลงานใน วารสารระดับนานาชาติ วารสารระดับชาติ รวมถึง การนำเสนองานวิจัยในเวทีประชุมวิชาการนานาชาติ

- **การบูรณาการองค์ความรู้สากล:** ใช้กรอบ International Standard Classification of Education (ISCED) กลุ่มสังคมศาสตร์ (กลุ่ม 03) เพื่อเทียบเคียงมาตรฐานโลก

3.3 การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสังคมไทย

- **นวัตกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยบริบท:** ส่งเสริมการจดสิทธิบัตรหรือสร้างนวัตกรรมสังคม เช่น โมเดลบริหารจัดการองค์กรทางสังคม และ เครื่องมือประเมินผลกระทบทางสังคม

- **ตอบโจทย์ SDG 10 (ลดความเหลื่อมล้ำ):** งานวิจัยมุ่งแก้ปัญหาความยากจนและสร้างอาชีพในพื้นที่ชายแดนใต้

4. ด้านบริการวิชาการแก่สังคม (Academic Services)

4.1 การใช้งานวิชาการและวิจัยรับใช้สังคม

- **หลักสูตรขับเคลื่อนด้วยปัญหาเชิงพื้นที่ (Area-Based Approach):** นำผลวิจัยไปใช้ในโครงการพัฒนา เช่น การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึง การออกแบบระบบสวัสดิการสังคมในชุมชนพหุวัฒนธรรม

- **กลไกถ่ายทอดความรู้:** จัดสัมมนาและฝึกอบรมสำหรับ **พัฒนากร** และ **นักสังคมสงเคราะห์** ในพื้นที่

4.2 การใช้เครือข่ายวิชาการเคลื่อนงานพัฒนา

- **ความร่วมมือระหว่างภาคส่วน:** สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่างๆ ได้แก่

- **หน่วยงานรัฐ:** กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ผ่าน พม. กลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง และ สสว.11) กระทรวงมหาดไทย (ผ่าน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการพัฒนาชุมชน กรมการปกครอง และ ศอ.บต. กระทรวงกลาโหม (ผ่าน กองทัพภาคที่ 4) ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มูลนิธิชัยพัฒนา โดย ผศ.ดร.จิรัชยา เจียวัก และ ผศ.ดร.นิเวศน์ อรุณเบิกฟ้า

- **ภาคประชาสังคม:** องค์กรชุมชนในภาคใต้ของไทย และในจังหวัดชายแดนใต้ โดย ผศ.ดร.จิรัชยา เจียวัก และ ผศ.ดร.นิเวศน์ อรุณเบิกฟ้า

- **สถาบันวิชาการ:** มหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศ และต่างประเทศ เช่น University of Turku ประเทศฟินแลนด์, Nagoya City University ประเทศญี่ปุ่น, ศูนย์วิจัยเด็กและเยาวชน ระหว่างคณะแพทยศาสตร์ ม.อ., ศูนย์วิจัยนวัตกรรมการศึกษาและการเรียนการสอนที่เป็นเลิศ ระหว่างคณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ ม.อ., คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 6 สถาบัน ได้แก่ ม.สงขลานครินทร์ ม.ขอนแก่น ม.เชียงใหม่ ม.เกษตรศาสตร์ ม.มหาสารคาม และ ม.บูรพา และสมาคมพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และสังคม (เครือข่ายคณาจารย์

พัฒนาชุมชนและสังคม 38 มหาวิทยาลัย) ในการทำวิจัยและผลิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดย รศ.ดร.ฤทัยชนนี สิทธิชัย ผศ.ดร.นพพล แก้วสุวรรณ และ ผศ.ดร.จิรัชยา เจียวีก

• **ตอบสนอง SDG 17 (หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา):** ขับเคลื่อนงานผ่านความร่วมมือแบบไตรภาคี (รัฐ-เอกชน-ชุมชนวิชาการ)

จุดเด่นการออกแบบหลักสูตร (1) **พื้นที่เป็นศูนย์กลาง:** มุ่งแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนใต้โดยตรง ผ่านการวิจัย R&D และบริการวิชาการ (2) **การเชื่อมโยงนโยบายระดับชาติ:** บูรณาการ 6 ยุทธศาสตร์ชาติ และ 3 SDGs หลัก (4, 5, 11) ในทุกมิติหลักสูตร (3) **นวัตกรรมขับเคลื่อนสังคม:** ผลิต "นักบริหารการพัฒนาสังคม" ที่สามารถสร้างนวัตกรรมเชิงสังคมและนโยบาย (4) **ความยั่งยืนผ่านการเรียนรู้ตลอดชีวิต:** ขยายโอกาสการศึกษาไปสู่กลุ่มเปราะบางและผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่

5. ด้านคุณภาพมหาวิทยาลัยที่ตอบสนอง SDGs และศักยภาพในการแข่งขันกับหลักสูตรอื่นๆ

การตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) นั้น หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการพัฒนาสังคมมีความสอดคล้องอย่างเป็นรูปธรรมกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการสร้างความเสมอภาคทางสังคม SDGs เป้าหมายที่ 4 (การศึกษาที่มีคุณภาพ) เป้าหมายที่ 5 (ความเท่าเทียมทางเพศ) เป้าหมายที่ 10 (ลดความเหลื่อมล้ำ), และ เป้าหมายที่ 16 (ส่งเสริมสันติภาพและความยุติธรรม) โดยผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนี้จะเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายและโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน การจัดการความขัดแย้ง และการส่งเสริมสันติภาพในพื้นที่ต่าง ๆ

มากไปกว่านั้น เมื่อพิจารณาจากการจัดอันดับผลกระทบของมหาวิทยาลัยประจำปี 2025 Times Higher Education Impact Rankings 2025 โดยพิจารณาจากความก้าวหน้าในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ การดำเนินงานเพื่อสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) หรือ “THE Impact Rankings 2025” โดยการใช้การประเมินตัวชี้วัดภายใต้ 4 ขอบเขตหลัก ได้แก่ 1. Research 2. Stewardship 3. Outreach และ 4. Teaching จากการประกาศผล เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2568 พบว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้รับการจัดอันดับอยู่ในอันดับ 6 ร่วมของไทย และอันดับ 101-200 ของโลก โดยติดเป็นอันดับ 1 ของไทยใน SDGs รวม 5 ด้าน ประกอบด้วย.

SDG 1 – มหาวิทยาลัยแห่งการยุติความยากจน (No poverty) คะแนน 82.3 **อันดับ 1 ของไทย** อันดับ 32 ของโลก

SDG 7 – สร้างหลักประกันให้ทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ที่ยั่งยืน (Affordable and clean energy) คะแนน 67.9 **อันดับ 1 ของไทย** อันดับ 83 ร่วมของโลก

SDG 8 – มหาวิทยาลัยแห่งการส่งเสริมการสร้างงานและการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Decent work and economic growth) คะแนน 84.4 **อันดับ 1 ของไทย** อันดับ 14 ร่วมของโลก

SDG 15 – มหาวิทยาลัยแห่งการปกป้องระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน (Life on land) คะแนน 86.7 **อันดับ 1 ของไทย** อันดับ 34 ของโลก

SDG 17 – มหาวิทยาลัยแห่งการส่งเสริมหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน (Partnership for the goals) คะแนน 98.0 **อันดับ 1 ของไทย** อันดับ 10 ของโลก

ซึ่งจากการได้รับการจัดอันดับดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นองค์กรหนึ่งที่เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน มากไปกว่านั้น หลักสูตรฯ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรัชยา เจียวกิก เป็นหนึ่งในคณะทำงาน ที่มุ่งปฏิบัติงานในด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่ ด้วยภาคีเครือข่าย มากกว่า 7 ปี ก็ยังคงเป็นกำลังที่สำคัญในขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ชายแดนใต้ ที่ได้รับการยอมรับทั้ง ภาครัฐ ภาคเอกชน-ประชาชน ภาควิชาการ ขณะเดียวกัน หลักสูตรฯ ภายใต้การบริหารของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ก็ยังคงเป็นหลักสูตรที่ถูกออกแบบมาเพื่อพัฒนากำลังคนระดับสูงตอบโจทย์เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (สร้างคนไทยสมรรถนะสูง) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (ลดความเหลื่อมล้ำในจังหวัดชายแดนใต้) ด้านการปรับสมดุลการบริหารภาครัฐ (ผลิตนักบริหารการพัฒนาสังคมที่มีธรรมาภิบาล) ดังนั้นจึงเป็นหลักสูตรที่ให้ความสำคัญ เห็นคุณค่าและพร้อมที่จะเป็นกลไกสำคัญกลไกหนึ่งที่จะขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) สอดคล้องไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์สืบไปด้วยเช่นกัน

สรุป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาสังคม เป็นหลักสูตรที่ตอบโจทย์เชิงสังคมและการพัฒนาชาติโดยเฉพาะในมิติของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมพหุวัฒนธรรม ผ่านการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงในภาคสังคมที่มีจริยธรรม เข้าใจความซับซ้อนของพื้นที่และสังคม นักวิจัย และนักปฏิบัติที่เข้าใจพลวัตของสังคมในพื้นที่พหุวัฒนธรรม และมีวิสัยทัศน์และจริยธรรม พร้อมใช้เทคโนโลยีเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบอย่างยั่งยืน ดังนั้นหลักสูตรจึงไม่เพียงตอบโจทย์การพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แต่ยังสร้างแบบจำลอง (Model) การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ **"ใช้พื้นที่เป็นห้องเรียน"** และ **"ใช้ปัญหาสังคมเป็นโจทย์วิจัย"** ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของทั้งประเทศไทยและโลก